

UiB - Det medisinske fakultet

Innrapportering for 2023

Virksomheten sertifiseres etter følgende kriterier:

Felleskriterier, privat og statlig, Laboratorier, Tannlegekontor

Sertifikat 🌱

Type: 3-årig

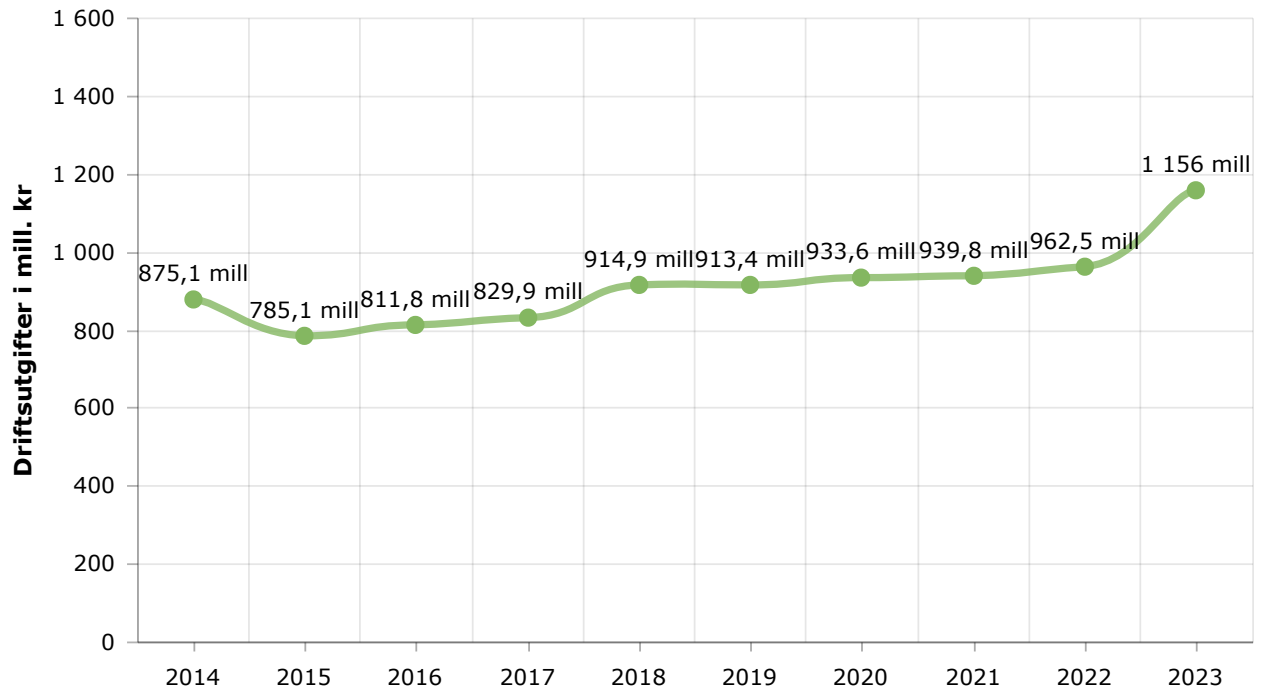
Utstedt: 09 mar., 2023

Utløper: 09 mar., 2026

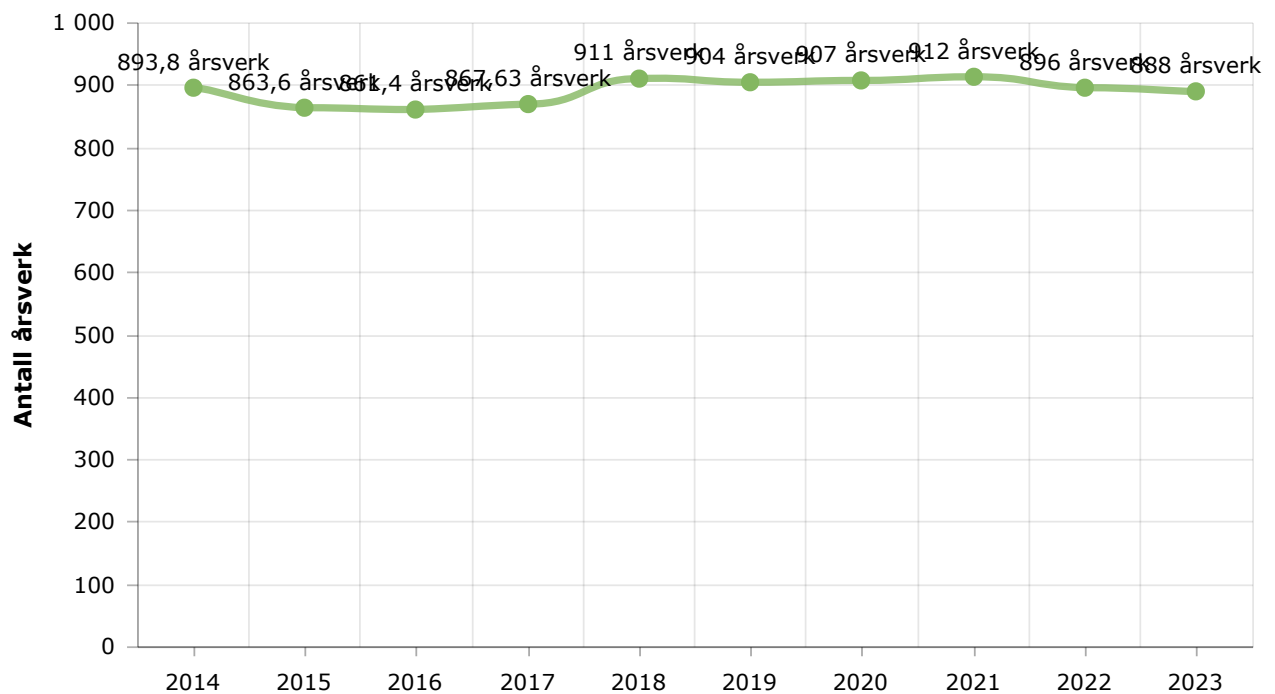
★ Omsetning og årsverk

Årlige driftsutgifter (eksklusive avskrivninger)

↑ 20% fra 2022

Antall årsverk for rapporteringsåret

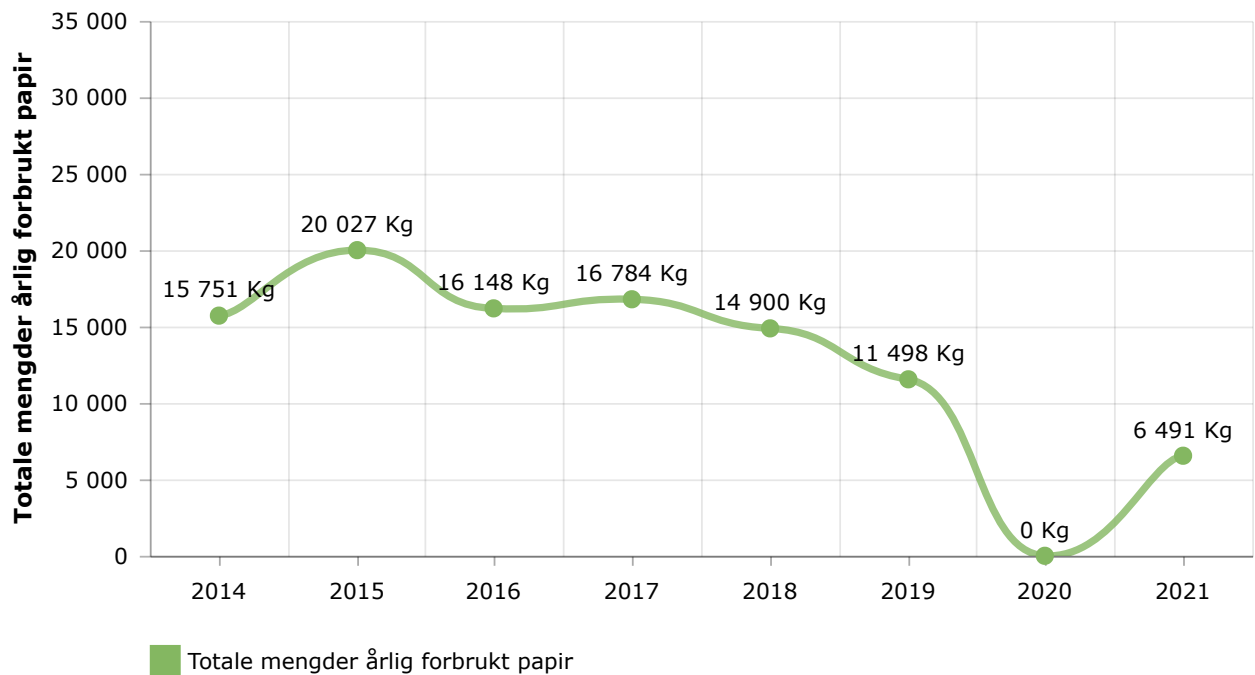
Kommentarer

Omsetning er rapportert som "Sum driftsutgifter (eks. avskrivninger, inkl. mva)", og rapportert av økonomiseksjonen ved fakultetet. Omsetning innen bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet inngår i beløpet slik at det er fakultetets totale omsetning som er rapportert.

Antall årsverk er hentet fra DBH (database for høyere utdanning).

★ Innkjøp

Totale mengder årlig forbrukt papir (utgått indikator)

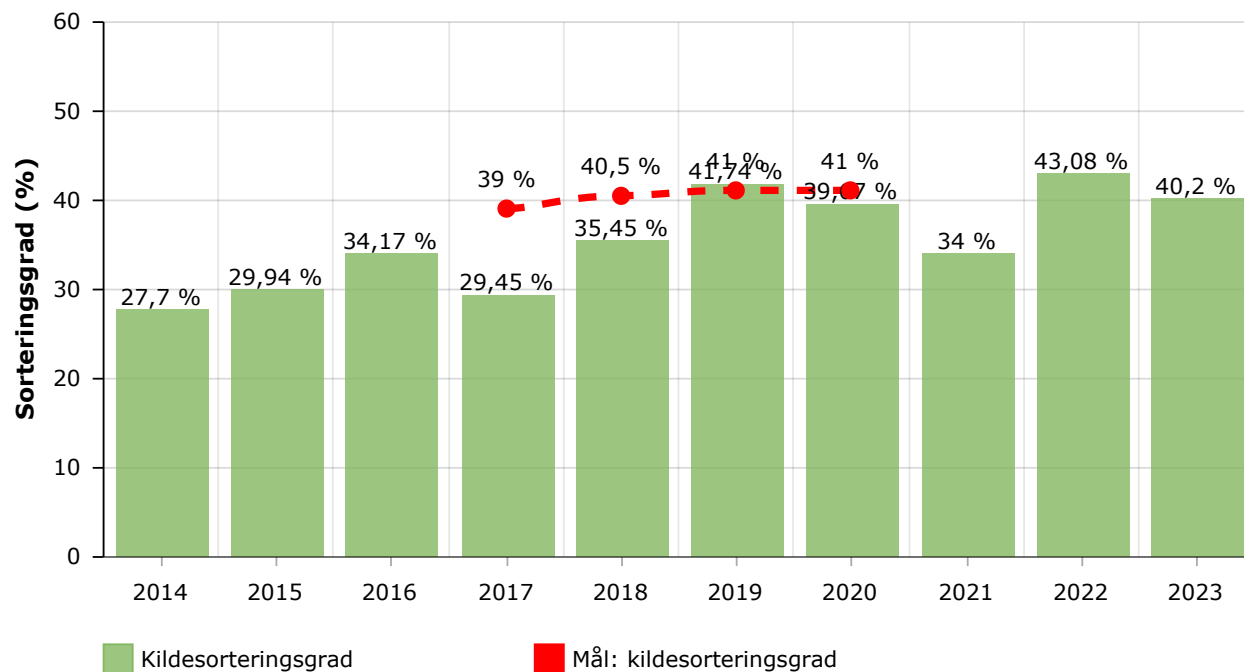

Kommentarer

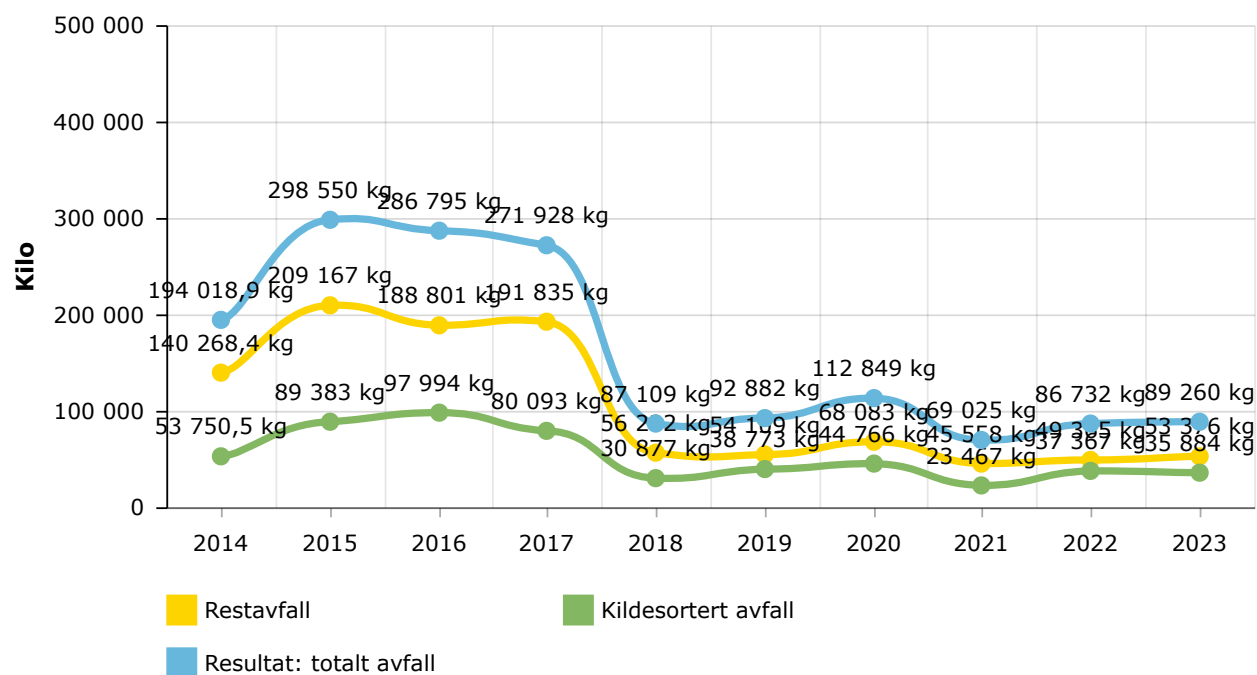
Generelt for UiB: UiB, som en statlig virksomhet, følger Lov om offentlige anskaffelser. Vi har et eget Kontor for Innkjøp som kontrollerer anskaffelsesprosessene, og holder jevnlig kurs, seminarer og opplæring for våre innkjøpere og bestillere. Miljøvennlige valg gjøres gjennom UiBs rammeavtaler.

Avfall og ombruk

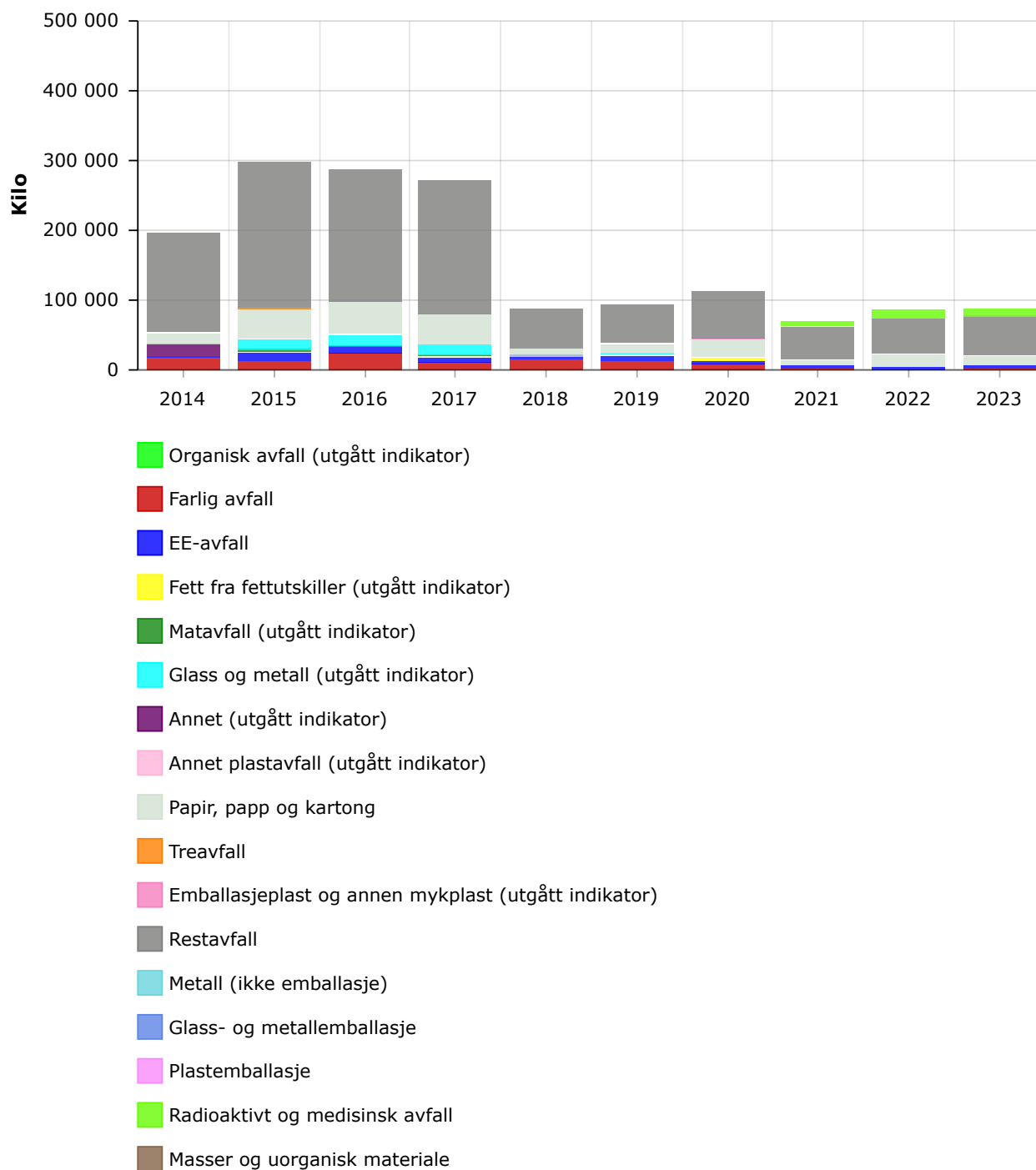
Sorteringsgrad

Totalt avfall

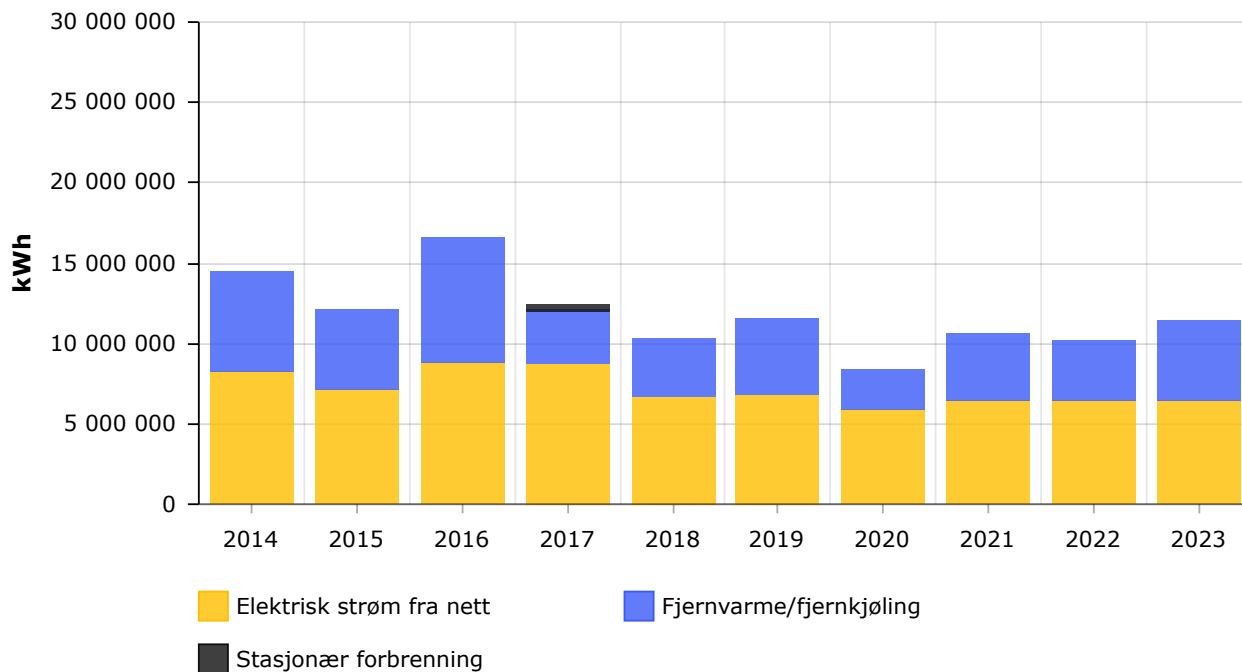
Avfallsmengder per avfallskategori

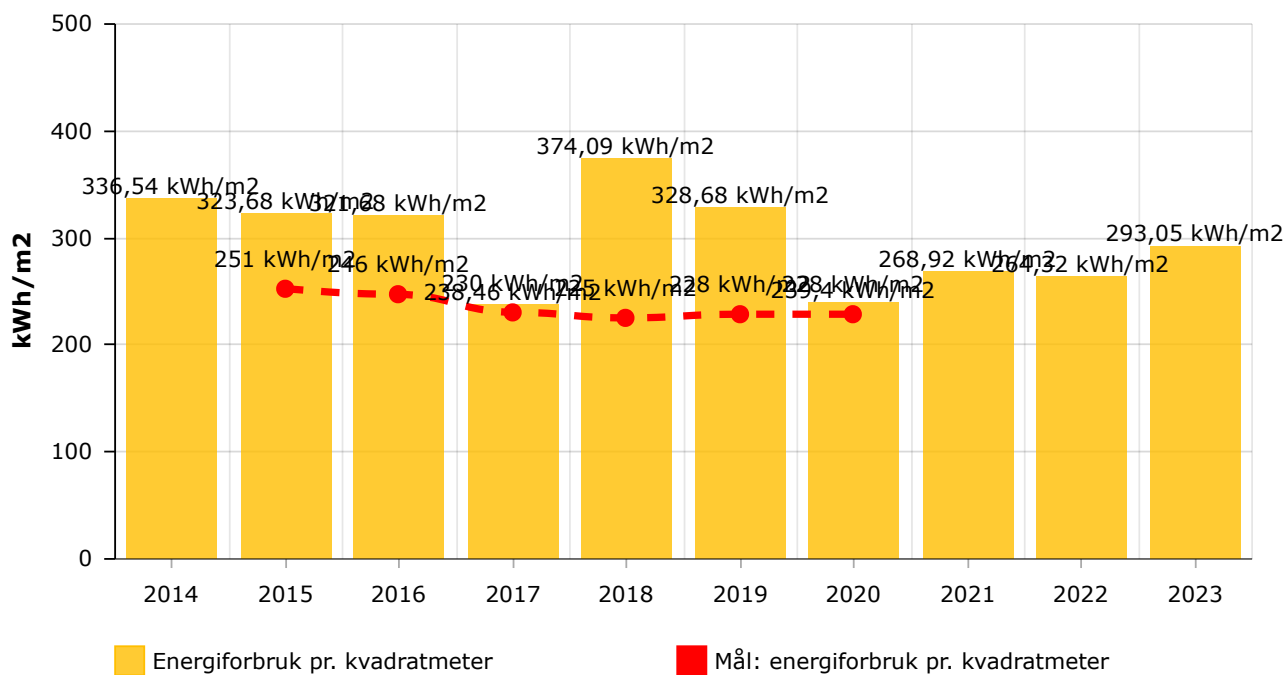
Kommentarer

Avfall er rapportert pr bygg og fordelt på enheter basert på sin prosentandel av hvert bygg.

Energiforbruk

Energiforbruk pr. kvadratmeter

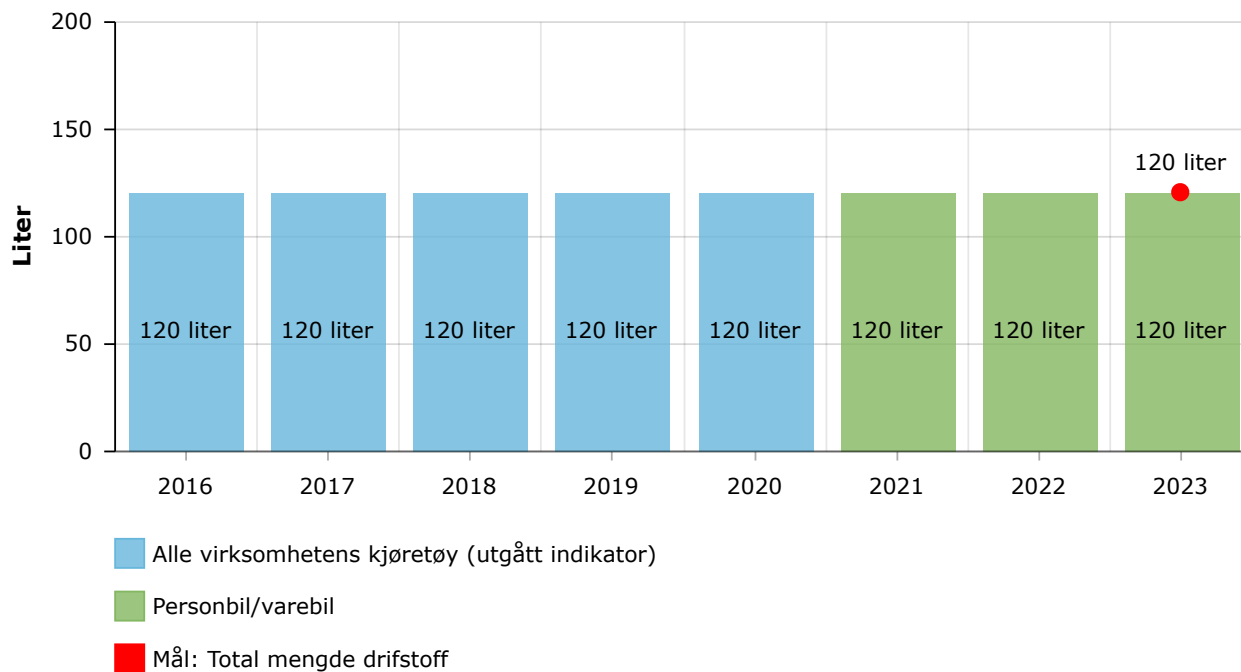

Kommentarer

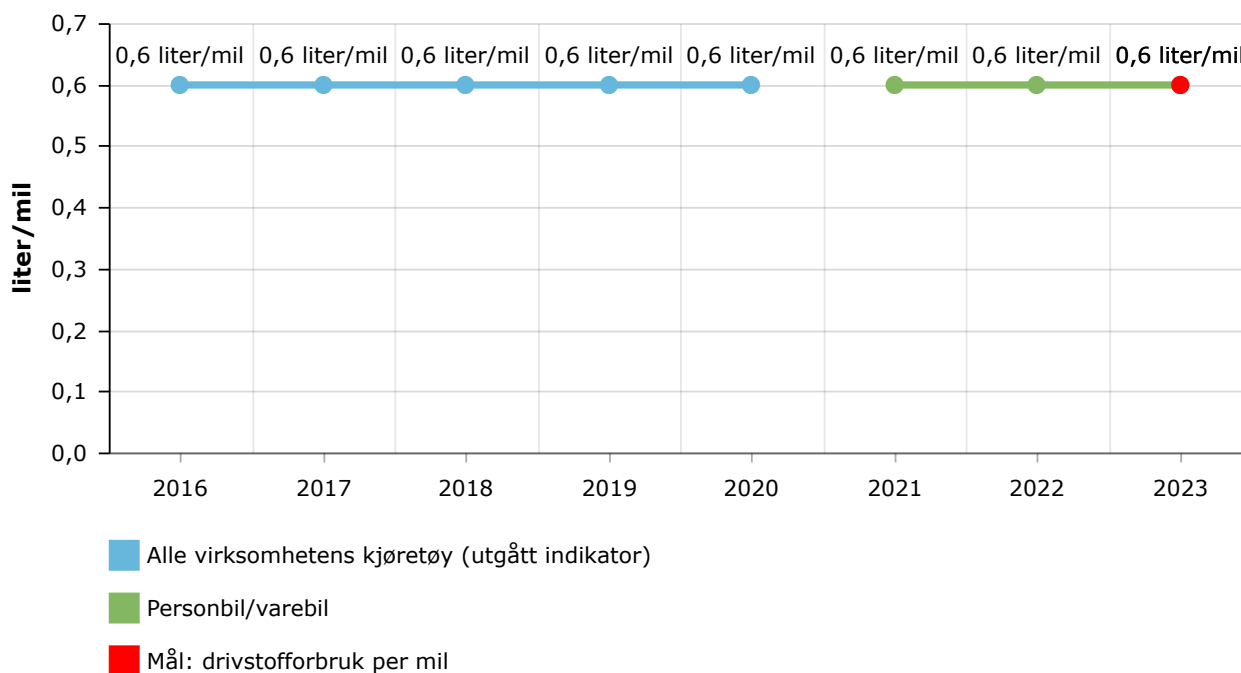
Energibruk er rapportert fra Eiendomsavdelingen på byggnivå og deretter fordelt basert på prosent areal som brukes av hver enhet i hver av bygningene. Antallet kvadratmeter pr enhet ble fra 2022 regnet ut basert på nettoareal, ikke bruttoareal som tidligere, og er derfor forskjellig fra tidligere år. I 2023 kjøpte UiB opprinnelsesgarantier for all elektrisitet. Eksportert elektrisitet/varme til nett rapporteres ikke for 2023 ettersom vi mangler en totaloversikt.

Transport

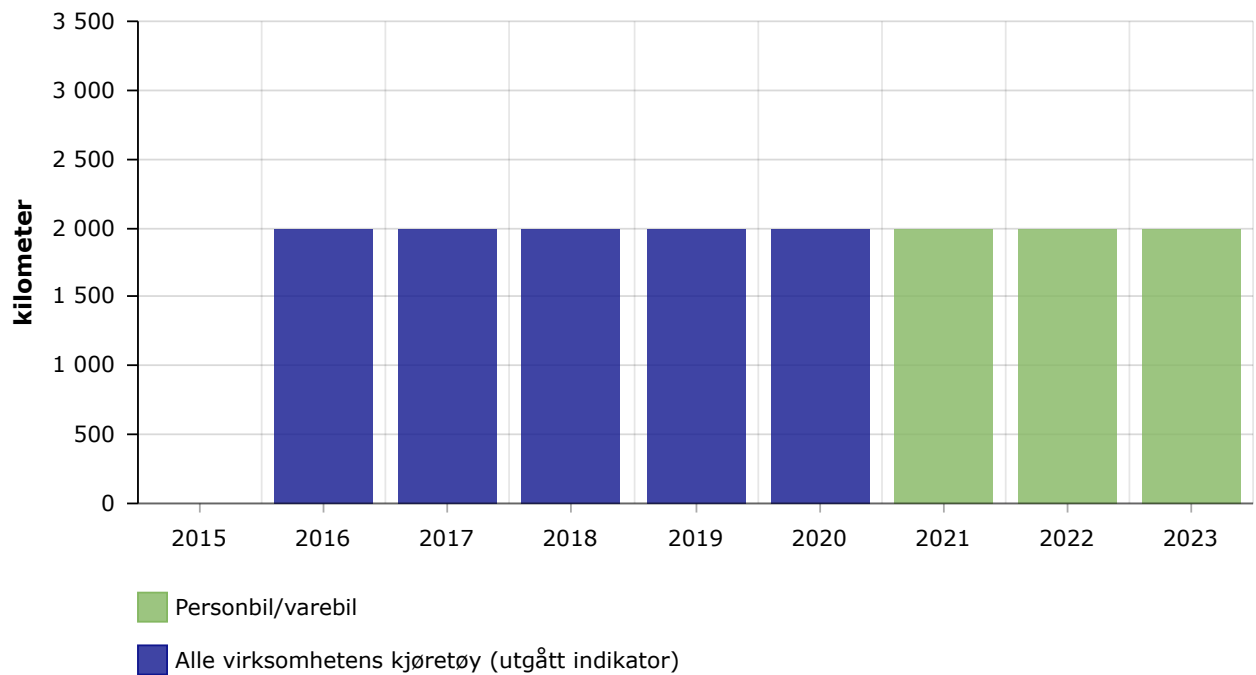
Drivstofforbruk, totalt

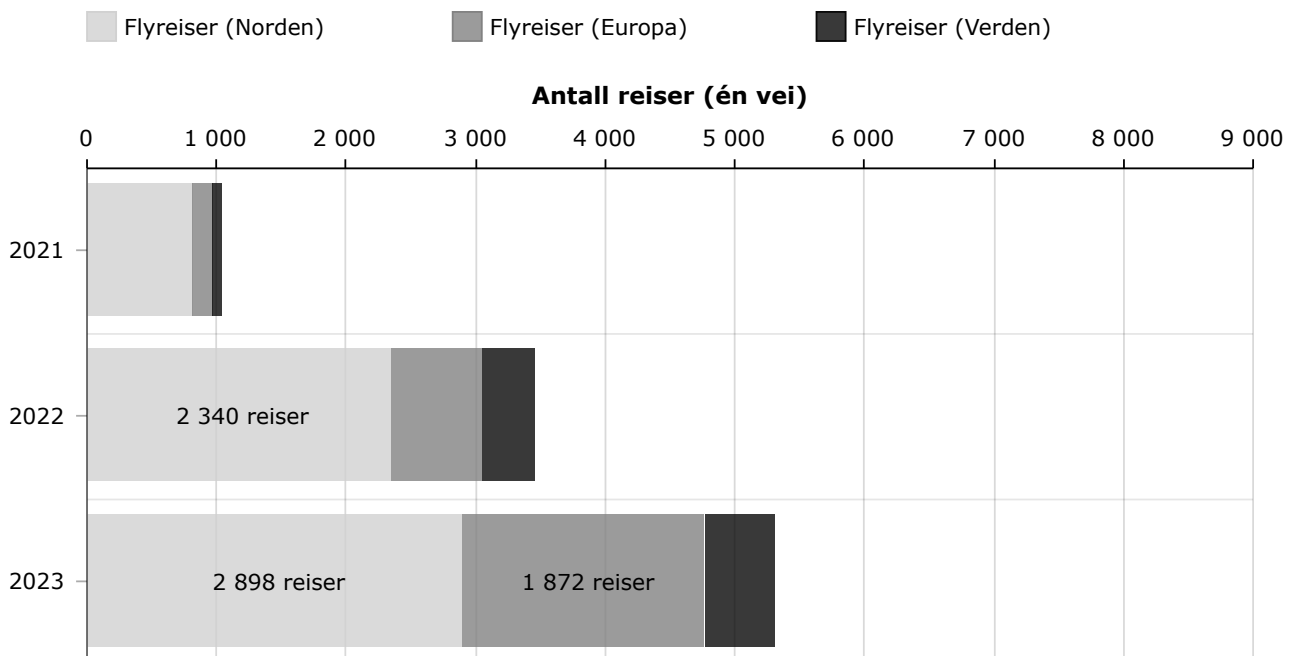
Drivstofforbruk per mil

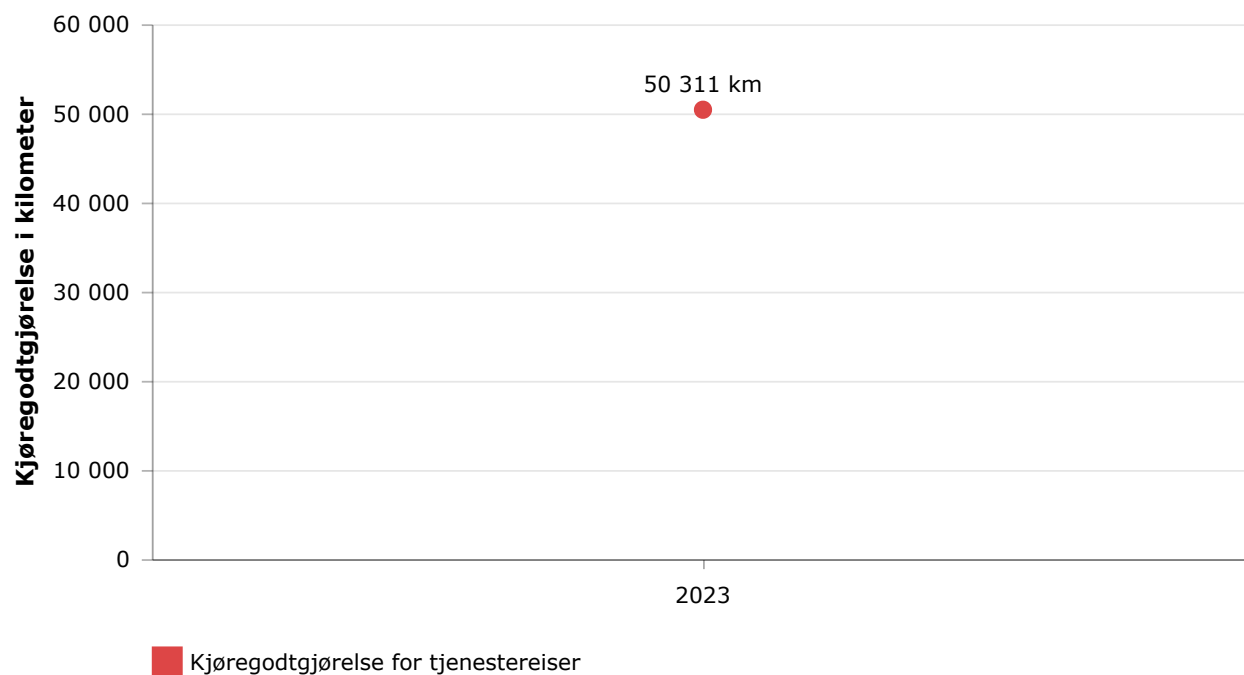
Antall kjørte kilometer

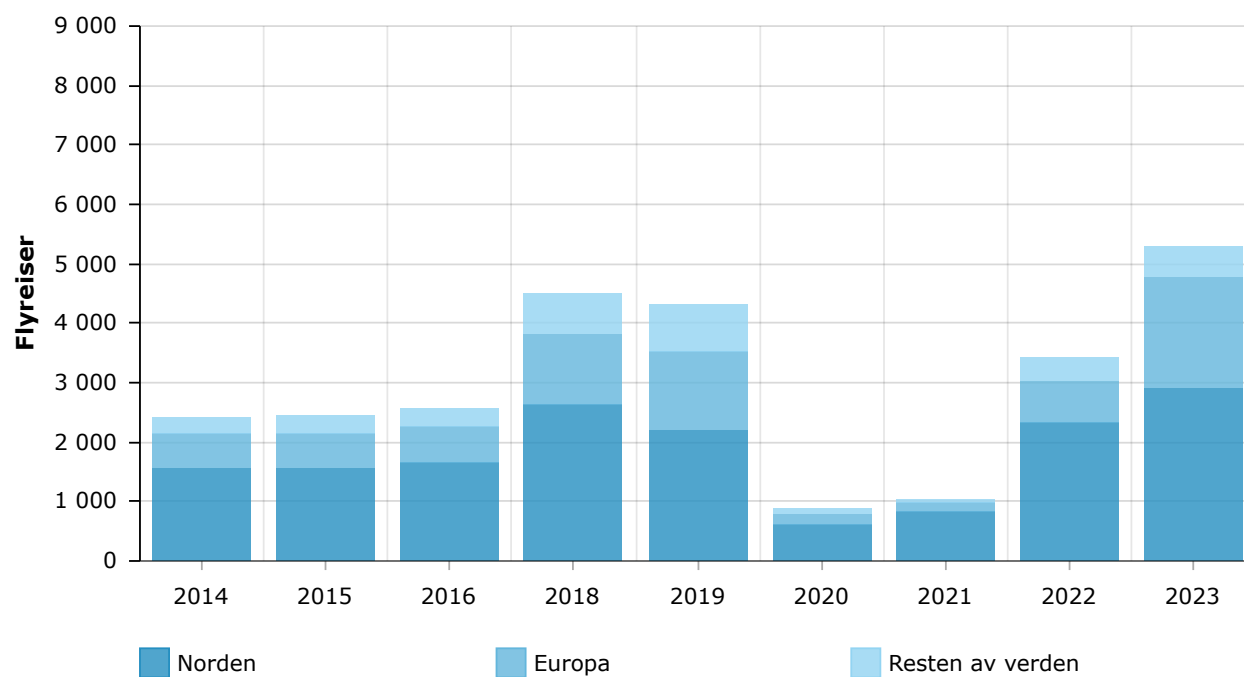
Tjenestereiser

Kjøregodtgjørelse for tjenestereiser

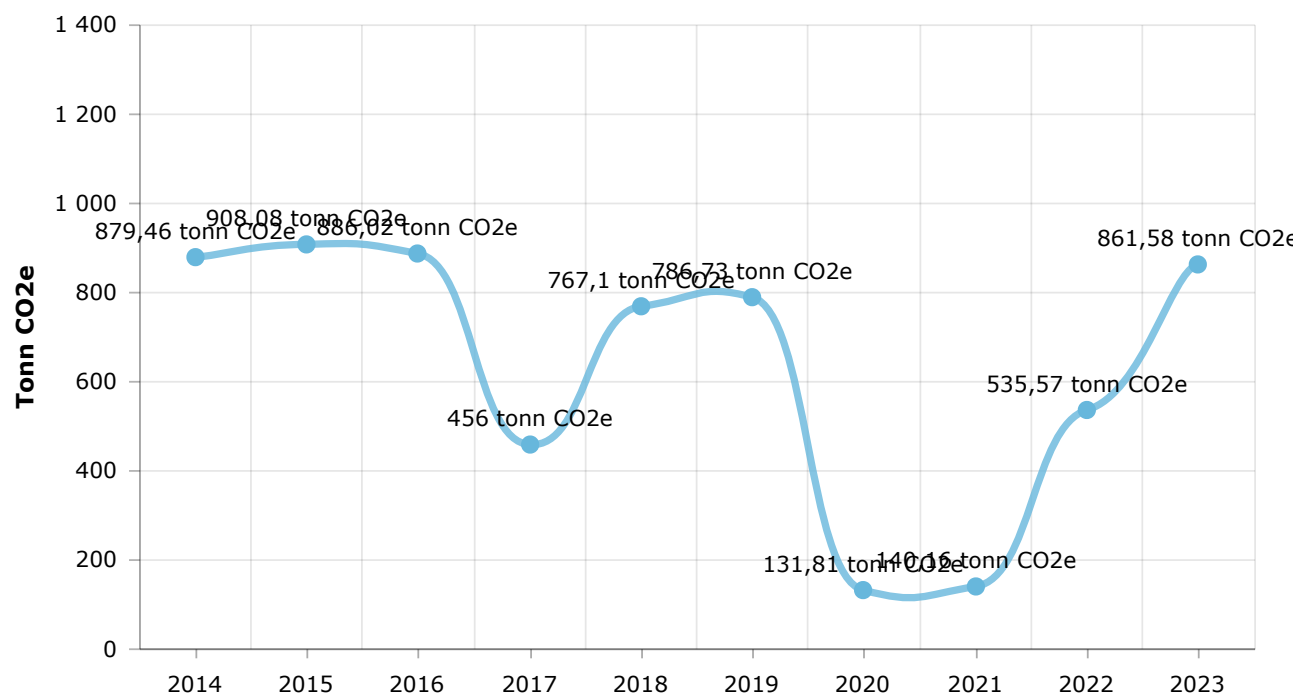

Flyreiser

Klimagassutslipp fra flyreiser

↑ 60% fra 2022

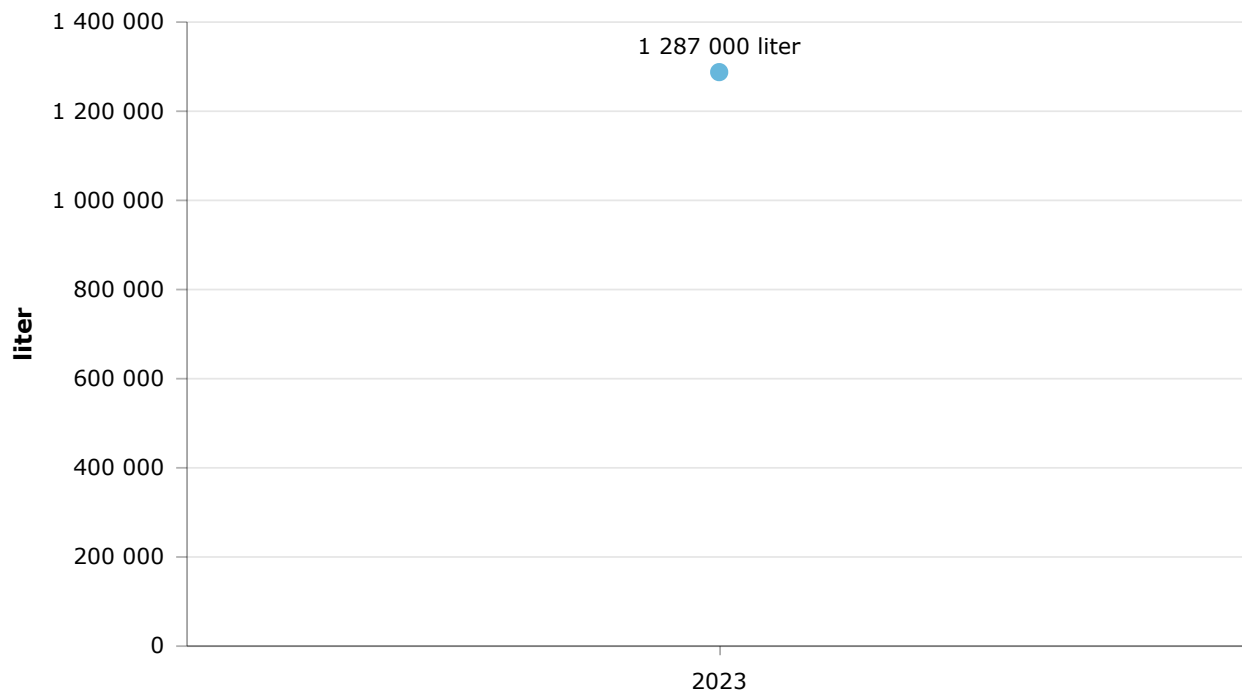

🗨 Kommentarer

Flyreiser og kjøregodtgjørelse er hentet fra Bluegarden (reiseregningssystemet), og er videre fordelt basert på kostnadssted.

★ Vannforbruk

Vannforbruk

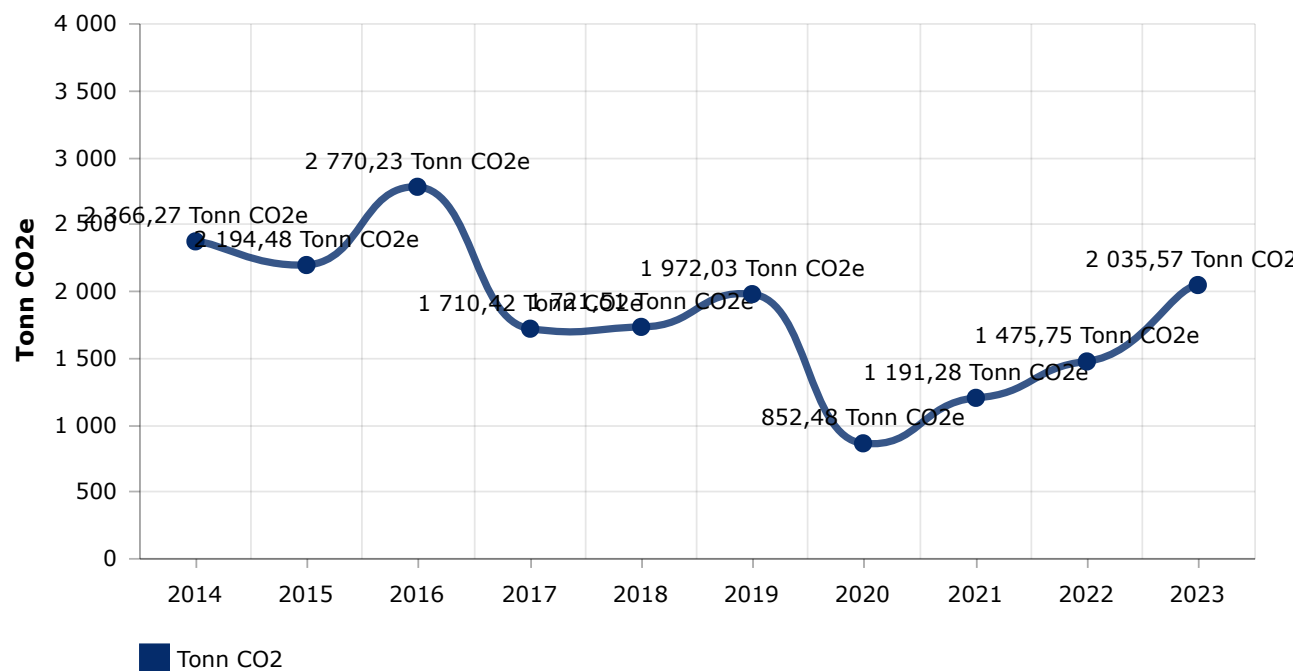

🗨️ Kommentar

Vi tar utgangspunkt i bygget der hver enkelt måler er plassert, og fordeler vannforbruk i forhold til hver enhets arealbruk (i %), på samme måte som for forbruk av elektrisitet/fjernvarme.

Klimagassutslipp totalt

↑ 37% fra 2022

Gjennomførte tiltak

Innkjøp

Generelt for UiB: UiB, som en statlig virksomhet, følger Lov om offentlige anskaffelser. Vi har en egen innkjøpsseksjon som kontrollerer anskaffelsesprosessene, og holder jevnlig kurs, seminarer og opplæring for våre innkjøpere og bestillere. Miljøvennlige valg gjøres gjennom UiBs rammeavtaler. I 2020 vedtok UiB en ny anskaffelsesstrategi hvor "UiB skal bevege seg fra at miljø- og klimabeslutninger innen innkjøp treffes av den enkelte, til at valgene styres, særlig på områder innen bygg og fellesfunksjoner. Styringen skal ikke gå på bekostning av kvalitet innen forskning og utdanning, men sikre at universitetet kan nå sine miljø- og klimamål." Det settes søkelys mot tiltak for å redusere innkjøp generelt, for eksempel ved å legge til rette for gjenbruk, økt produktlevetid og mer rasjonell bruk av tilgjengelige ressurser.

Spesifikt for Det medisinske fakultet (MED): Instituttene og fakultetsadministrasjonen gjenbraker inventar så langt det er mulig. Datamaskiner og skjermer brukes gjerne utover 5 år (som er beregnet levetid for datamaskiner). Ved etablering av hjemmekontor blir det gjerne gjenbrukt datamaskiner og kontorstoler i stedet for å kjøpe nytt.

UiB, Eiendomsavdelingen har opprettet et internt bruktmarked (på Teams) for inventar som gis bort eller ønskes. Dette er et godt tiltak som fakultetet benytter når det er behov for inventar eller vi har inventar til overs.

Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) opplyser at ved matbestillinger blir det alltid bestilt vegetarmat (med mindre en spesifiserer noe annet).

Avfall og ombruk

Generelt for UiB: UiB signerte i 2023 en ny tjenestekontrakt for avfallshåndtering med BIR. I kontrakten er det lagt inn en rekke miljøtiltak som feks nullutslippskjøretøy og økt materialgjenvinning. UiB sammen med BIR og Coor har i løpet av 2023 gjennomført en plukkanalyse av restavfall fra tre bygg. Analysen viser at 40-50% av restavfallet kunne vært kildesortert til andre fraksjoner, slik at det ligger et stort potensial i å bedre sorteringsgraden. UiB arrangerer en årlig ryddeaksjon i Strandryddeuka og engasjerte studenter og samarbeidspartnere deltok 15. september på Rein Hardangerfjord, også omtalt som "verdens største plastyddeaksjon" (<https://www.uib.no/aktuelt/156722/stort-engasjement-p%C3%A5-verdens-st%C3%B8rste-plastyddeaksjon>). UiB har ansatt en egen gjenbrukskoordinator, som skal koordinere det overordnede arbeidet med gjenbruk av møbler.

Spesifikt for MED: Fakultetet/instituttene prøver å begrense forbruk av engangsbestikk/materiell til møter mm. Ved Institutt for klinisk odontologi/Odontologisk universitetsklinikk benyttes det mye engangsmateriell ved tannklinikken, men det har vært og er oppmerksomhet på å finne substituerende produkter. For å unngå mye bruk av engangsplastvisir har instituttet/klinikken gått over til å bruke flegangs-beskyttelsesbriller som kan vaskes mellom hver bruk.

Institutt for biomedisin har hatt til overs noe laboratorieinnredning som Haukeland universitetssykehus har fått overta til gjenbruk.

Ved Institutt for klinisk odontologi/Odontologisk universitetsklinikk brukes systemkasser i sendinger mellom leverandør og institutt. Institutt for biomedisin bruker om igjen isoporkasser. Her sendes det gjerne mellom 3 og 10 isoporkasser daglig.

Det er kildesortering (papir, plast/-flasker, restavfall) i bygg hvor fakultetet disponerer areal. Alrek har fått utvidet søppelsortering med spann for bokser/flasker.

Energi

Generelt for UiB: Universitetet i Bergen gjennomførte energimerking av hele bygningsmassen i 2012, og har siden arbeidet med å gjennomføre tiltakslisten fra energimerkingen. I tillegg har UiB en ENØK-ingeniør i 100 % stilling, som arbeider kun med energieffektivisering som lysstyring, varmestyring, optimalisering av ventilasjon og gjenbruk av spillvarme fra datasentre. UiB har også et eget nærvarmenett med en sjøvannsvarmepumpe som henter energi ut fra vannet på 100 meters dyp i Byfjorden. UiB byttet ut all fyringsolje med bio-olje fra 2016, og planlegger å fase denne ut når de aktuelle bygningene kan knyttes på fjernvarmenettet i Bergen. Det sentrale målet for energi er 30% redusert energiforbruk innen 2030. UiB skal ha rundt 11 000 solcellepaneler på sine tak i 2025. Det betyr at så godt som alle tak på UiB sine bygg vil være fylt av solcellepaneler. Det planlegges også for et helt nytt varmpumpeanlegg i Realfagbygget, som skal spare 8 mill. kWh i året. Med dagens energipriser vil dette anlegget være innspart på under

fem år. Det nye anlegget blir viktig for å oppnå klimanøytralitet ved å redusere dagens forbruk av fjernvarme. I tillegg vil det bidra med svært energieffektiv kjøling til byggene på Nygårdshøyden sør.

Spesifikt for MED: I bygninger som disponeres av fakultetet er det i stor grad automatisk styring av lys, ventilasjon og temperatur i rommene. I bygninger uten automatisk lysstyring oppfordres ansatte til slukke lyset når de forlater rommet.

Det er solceller på taket på mange av UiB-byggene på Haukelandsområdet.

Innetemperaturen er senket for å redusere energiforbruket.

Transport

Generelt for UiB: Universitetsstyret vedtok den 28.11.2019, å innføre en ny grønn reisepolicy hvor målsettingen er 50% reduksjon i CO₂e-utslipp knyttet til ansattes flyreiser innen 2025 (fra 2018-nivå). Reduksjonene skal foretas på enhetsnivå og reisepolicyen skal ivareta yngre forskeres mulighet til å etablere nye relasjoner for karrierebygging (<https://www.uib.no/foransatte/90246/reise>).

UiBs parkeringsplasser er redusert fra over 700 til rundt 500. Målet er 300, og planen var at alle skulle være forbeholdt fossilfrie biler ila 2023. Pga. utsatte prosjekter blir dette målet forskjøvet med 2 år. Vi er sertifisert som "Norges første sykkelvennlig universitet", og jobber stadig med å forbedre tilgang på både sykkelparkering og garderober. Ny reisevaneundersøkelse ble gjennomført våren 2023 og dannet grunnlaget for utarbeidelse av universitetets mobilitetsplan. Mobilitetsplanen inneholder en beskrivelse av dagens reisemønstre knyttet til persontransport av om lag 20.000 studenter og 4.000 ansatte til og fra campus, samt mellom campusområdene. Videre inneholder mobilitetsplanen en skildring av dagens transporttilbud og tilrettelegging, blant annet det som omhandler UiBs egen campusbuss, garderobefasiliteter, sykkel- og bilparkering, samt kollektivruter, bysykkelstativer og mobile knutepunkt på eller i nærheten av campus. Selve analysen i mobilitetsplanen tar utgangspunkt i dagens situasjon og reisemønstre, som et utgangspunkt for en diskusjon om hva som er ønskelig og mulig å endre. Et viktig mål med mobilitetsplanen har vært å kartlegge og komme med forslag til tiltak for økt andel grønn mobilitet. Grønn mobilitet legger mobilitetspyramiden til grunn og kjennetegnes ved fokus på redusert transportbehov og prioritering av aktiv transport som gange, løping og sykkel, og deretter kollektiv, deletransport og samkjøring fremfor bruk av egen bil.

Spesifikt for MED: Det er økt reiseaktivitet i 2023 for ansatte ved fakultetet sammenlignet med 2022, men erfaringer med, og nytten av digitale møtearenaer, bør kunne redusere behovet for reiser.

Heldigitale disputaser benyttes ikke lenger i samme grad som under pandemien da slike er ressurskrevende å gjennomføre, men hybride disputaser kan benyttes i tilfeller hvor opponenter av økonomiske eller bærekraftshensyn ikke reiser til Bergen. Fakultetet har egne retningslinjer for bruk av digitalt innslag i disputaser.

UiBs interne minibuss (campusbuss) gir ansatte og studenter muligheten for å reise mellom Haukelandsområdet og Nygårdshøyden (sentraladministrasjonen). Bybanestoppet ved Haukeland universitetssykehus gjør det mulig å reise miljøvennlig mellom campus Haukeland og campus i sentrum.

IGS, K1 og fakultetsadministrasjonen har elektriske sykler som brukes til og fra møter utenfor huset.

Institutt for biomedisin (IBM) har fått støtte fra Klimafondet UiB til innkjøp av 3D-printer til reservedeler og prototyper. Instituttet produserer dermed reservedeler, osv selv og man slipper å bestille slike deler fra utlandet. Ref. artikkel i "På Høyden": <https://www.pahoyden.no/institutt-for-biomedisin-uib-baerekraft/sparer-miljoet-pa-a-lage-utstyrsdeler-selv/133281>

Naturmangfold og arealbruk

Generelt for UiB: Universitetsstyret vedtok i 2019 en målsetting om at UiB skal bli et klimanøytralt universitet innen 2030. Dette gir sterke føringer for forvaltning av universitetets arealbruk. I samsvar med Masterplan for Areal (2020-2040) skal universitetets arealer reduseres med 10% innen 2030. En viktig forutsetning for en slik reduksjon er at eldre, lite formålstjenelige bygg erstattes av mer arealeffektive bygg. Naturmangfold: Universitetshagene består av Muséhagen som omkranser Universitetsmuseet, samt Arboretet og Bergen botaniske hage på Milde, 23 km sør for Bergen sentrum. I hagene er det både gartnere og forskere som arbeider med naturmangfold blant annet ved å bevare truede planter for fremtiden og restaurere naturområder. Universitetshagene ved UiB samarbeider med Botanic Gardens Conservation International og de ledende botaniske hagene, frøbanker, universiteter og botaniske miljøer i Afrika, Europa, USA og Australia, om å koordinere en internasjonal innsats som tar sikte på å forhindre artsutryddelse av en mangfoldig gruppe innen blomsterplantene, nemlig lyng, slekten Erica. I Universitetshagene har man egne områder hvor gresset får vokse fritt til sent på sommeren for å sikre overlevelse av viktige pollinatorer.

Universitetshagene bruker ikke kjemiske sprøytemidler, men heller neem olje og biologisk bekjempelse av skadedyr med eksempelvis marihøner. Universitetet i Bergen sluttet seg i 2021 til den globale koalisjonen #UnitedforBiodiversity. UiB ble med dette den første norske institusjonen og det første universitetet i verden som slutter seg til koalisjonen med ønske om å løse naturkrisen og bevare klodens artsmangfold.

Spesifikt for Det medisinske fakultet: Fakultetet ser på muligheter for bedre arealutnyttelse og reduksjon i arealbruk i andre bygg hvor det leies areal. I BB-bygget har Institutt for biomedisin arbeidet med å frigi arealer i 7. etasje til annet bruk.

Arbeidsmiljø

Generelt for UiB: UiB har en HMS-handlingsplan 2019-2021 (prolongert til september 2023) der arbeidsmiljøtiltak følges opp. 01.01.2019 ble det også inngått en ny intensjonsavtale (IA-avtale) for perioden 2019-2022. 2. november 2022 ble regjeringen og partene i arbeidslivet enige om å forlenge dagens IA-avtale med to år (2024). Samtidig er det enighet om å forsterke innsatsen for å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet.

Spesifikt for Det medisinske fakultet (MED): Det medisinske fakultet har fått en ny strategiplan for HMS (HMS-handlingsplan) for perioden 2022-2025. Her har fakultetets HMS-utvalg med hovedverneombud og medlemmer fra alle enheter hatt en sentral rolle med å gjennomgå og vurdere mål og tiltak opp mot behovene i organisasjonen. I handlingsplanen har det vært særlig ønskelig å tydeliggjøre behovet for et godt psykososialt arbeidsmiljø og for god involvering av ansatte i forbindelse

med digitaliseringsprosesser og andre prosesser som påvirker arbeidsmåter og organisering.

HMS-handlingsplanen omfatter fem HMS-mål:

- Gode arbeidsfelleskap
- God risikostyring og beredskap
- Trygge og funksjonelle arbeidsplasser
- God håndtering av HMS-avvik
- Ansvar for ytre miljø

Årlige tiltak vedr arbeidsmiljøet er gjennomført.

Det er tilrettelagt for organiserte treningen i arbeidstiden (f.eks. trening hos Sammen og yoga ved fakultetsadministrasjonen).

I fakultetsadministrasjonen arrangeres det jevnlig 10 minutters trim før lunsj. Ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin arrangeres det fast jogge-/spasertur fredager kl 12.

Fakultetets dag ble arrangert i auditoriet i Armauer Hansens hus i april. Administrasjonsdag og Teknikerdag ble gjennomført som halvdagsarrangementer i auditoriet i Armauer Hansens hus høsten 2023. Det er også arrangert HMS-dager og Instituttens dager i 2023. Felles digital HMS-dag for Det medisinske fakultet ble arrangert i februar 2023.

Fakultetet delte etter søknadsrunde ut midler til HMS-tiltak ved instituttene i 2023. Fakultetet deler også ut arbeidsmiljøpris.

Verdensdagen for psykisk helse ble markert i oktober med 3 stands i ulike bygg ved fakultetet.

Vannforbruk

Ved UiB og fakultetet er det ikke egen rutine for vannbesparende tiltak. I laboratoriene er det ikke egne vannmålere. Noen av byggene (f.eks. Armauer Hansens hus) har servantkraner og vannklosetter med sparefunksjon som hjelper for reduksjon av vannforbruket.

Annet

Generelt for UiB: UiB har i en årrekke arbeidet målrettet med forskning og utdanning for bærekraft generelt og 2030 agendaen spesielt. I de senere årene har UiB også hatt økt oppmerksomhet om bærekraftarbeidet i egen organisasjonen. Her har klimaarbeidet, gjennom prosjektet Klimanøytralt UiB, vært et prioritert område. Universitetsstyret har vært pådriver for et høyt ambisjonsnivå i dette arbeidet. Innføring av årlig klimaregnskap gir oversikt over universitets samlede klimagassutslipp.

I oktober 2020 vedtok universitetets styre å etablere et eget fond for å finansiere tiltak som skal engasjere ansatte og studenter i arbeidet med å redusere universitetets klimaavtrykk. Fondets formål er å finansiere tiltak som bidrar i arbeidet for et mer miljø- og klimavennlig universitet, enten ved å direkte redusere UiBs klimafotavtrykk, eller ved å

engasjere studenter og ansatte til en felles miljø- og klimadugnad. I 2022 vedtok Styringsgruppen for Klimanøytralt UiB å opprette en insentivordning for masteroppgaver med fokus på klima, miljø og bærekraft. Gjennom Klimafondet ved UiB kan studenter ved alle fakulteter søke om stipendet Grønn master.

Spesifikt for MED: Fakultetets enheter benytter digitalt kjemikaliregister. I den lokale beredskapsplanen har vi tiltakskort som inkluderer miljøutslipp.

Tiltakskortet skal brukes ved uønskede hendelser/forhold som har ført til eller kan føre til skade på det ytre miljø. Eksempelvis større utslipp av biologiske faktorer, kjemiske forbindelser, gass, radioaktivt materiale til jord, luft, vann, planteliv, dyreliv eller mennesker, evt. utslipp på felt og tokt.